

Miskolci Állatkert és Kultúrpark
2016. március 10-12.

A zoopedagógia, állatkerti nevelést, oktatást takar. A mai állatkertek legfontosabb és egyben elengedhetetlen feladata az oktatás és a nevelés.

Évente mintegy 600 millió emberhez jut el a világon, ezen modern „Noé bárkák” üzenete. A zoopedagógia mindenkit megérint, aki átlépi az intézmény kapuját, vagy akár be sem lép azon, de a médián át, az interneten keresztül találkozik vele. Szól kicsikhez és nagyokhoz, iskolásokhoz és családokhoz, átlagosokhoz és mássággal élőkhez.

A zoopedagógia teljes egészében szemléli a világot és rávilágít a fenntartható fejlődés problémáira, miközben számtalan lehetőséget biztosít az ismeretszerzésre. Igazodik az érdeklődéshez, a korosztálybeli sajátságokhoz és illeszkedik a meglévő tudás szinthez. A zoopedagógia leghatékonyabb módszere a rácsodálkoztatás, a közvetlen pozitív élményszerzés.

"A világ különleges és bonyolult, akárcsak a pók hálója.
Ha megérinted egy fonalát, remegése végigfut az összes többi szálon.
Mi nemcsak megérintjük a hálót, hanem bele is szakítunk."

(Gerald Durrell)

MISK **LC**

miskolci
városgazda
nonprofit kft.

RÉSZLETES PROGRAM

2016. MÁRCIUS 10. (HELYSZÍN: MISKOLCI ÁLLATKERT ÉS KULTÚRPARK):

- 12.00 *Regisztráció*
- 13.00 Köszöntő és megnyitó: Dr. Schweickhardt Gyula (ügyvezető, Miskolci Városgazda Nonprofit Kft.) és Pfliegler Péter (alpolgármester, Miskolc MJV Önkormányzata)
- 13.30-15.30 Állatkerti séta, vezeti Krajnyák Zoltán, Miskolci Állatkert, közben:
- 14.00 A 3D nyomtatás technikai lehetőségei az oktatás szolgálatában (Tóth Dénes, 3DVeled.hu)
- 15.30 A Bükki Nemzeti Park oktatási tevékenysége (Novák Richárd, BNPI)
- 16.00 Miskolc Zoo Tábor (Makár Richárd, Bükki Fiatalok Természetjáró Egyesülete)
- 17.00 *Diósgyőri vár megtekintése*
- 18.30 *Vacsora*

2016. MÁRCIUS 11. (HELYSZÍN: CENTRUM APARTMAN HOTEL):

- 9.00 A világ nélkülünk, avagy egy zoopedagógus feladatai a XXI. század elején (Pintér Tibor, Szegedi Vadaspark)
- 9.45 Van-e valakinek egy felesleges okapija? (Endrédi Lajos, Szegedi Vadaspark)
- 10.10 Gyűjteménytervezés és zoopedagógia kapcsolata: a zoopedagógus szemével (Krajnyák Zoltán, Miskolci Állatkert)
- 10.30 *Kávészünet*
- 11.00 Állatgondozás és zoopedagógia kapcsolata: állatréningek (Jóba Katalin, Budakeszi Vadaspark)
- 11.30 Állatgondozás és zoopedagógia kapcsolata: látványtetések (Komondi Ildikó és Hegyesi József, Jászberényi Állatkert)
- 12.00 Halottkultusz éledése – vita (vitaindító: Fercsik Péter, Jászberényi Állatkert)
- 13.00 *Ebéd*
- 14.00 Állatkerti élmények kicsit másképpen (Szabon Márta, Budapesti Állatkert)
- 14.30 A Marosvásárhelyi Állatkert oktatási lehetőségei (Halmágyi Ildikó, Marosvásárhelyi Állatkert)
- 15.00 Ketrectől a biotópig – avagy hogyan támogathatja az állatkerti oktatást a bemutatás technológiája? (Veress Tamás, Miskolci Állatkert)
- 15.30 *Kávészünet*
- 16.00 Workshop: Let It Grow természetvédelmi kampány
- 19.00 *Vacsora*

2016. MÁRCIUS 12.:

- 8.00 Utazás a Kassai Állatkertbe
- 10.00 A Kassai Állatkert megtekintése (egy órás angol nyelvű szakmai vezetéssel)
- 14.00 Visszaindulás Miskolcra (várható visszaérkezés: 16.00)

A PROGRAMVÁLTOZÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

A 3D NYOMTATÁS TECHNIKAI LEHETŐSÉGEI AZ OKTATÁS SZOLGÁLATÁBAN

Tóth Dénes, 3DVeled.hu

Tervezés

Tervezz velünk! Te megálmodod, mi pedig segítünk létrehozni alkotásodat. Segítségünkkel gyorsan és egyszerűen nyomtatáskész 3D modellt hozhatsz létre, mely már csak arra vár, hogy életre kelthessük Veled. Legyen szó egyszerű alkatrészeiről, bonyolultabb összeállításról, vagy művészi alkotásról, a jelenleg ismert legfejlettebb technológiájú 3D nyomtatónk készen áll arra, hogy műanyag formába öntse azt.

3D nyomtatás

Nyomtass velünk 3D-ben! Legyen szó szinte bármilyen modelltől vagy összeállítástól, elkészítjük Neked műanyagból. Különböző tulajdonságú PLA vagy ABS műanyagok széles színkálaja áll rendelkezésedre, hogy terveid kézzel fogható formába kerüljenek. A nyomtató pontosságának köszönhetően kiválóan alkalmas mind műszaki, mind pedig művészi alkotások, illetve bármilyen egyedi design elkészítésére.

3D szkennelés

Szkennelj velünk 3D-ben! 3D szkennelőnk segítségével szinte bármilyen valós tárgyról vagy személyről elkészítjük Neked 3 dimenziós modelljét, melyet szerkeszthetsz, nyomtathatsz nálunk vagy bármilyen más módon felhasználhatsz a későbbiekben. Például beszkennelek, és kinyomtatom kicsiben.

Az alkotás forradalma

Hiszünk benne, hogy a széles tömegek számára elérhető 3D nyomtatás forradalom. Az utóbbi 3 évben robbanásszerűen indult fejlődésnek a 3D nyomtatás piaca. A jövő elkezdődött. Álmainkat soha nem tudtuk ilyen könnyen, gyorsan és ennyire elérhető áron megfogható, megtapintható formába önteni. Gondolj csak bele, és tapasztald meg velünk a lehetőségek végtelen variációit! Egy kinyomtatott, kézzel fogható tárgy segítségével bárkivel sokkal könnyebben megoszthatod ötleteid, elképzelésed. A kulcsszó az egyediség!

Design tárgyak

Engedd szabadjárá a képzeleted! 3D nyomtatással olyan alakzatok is gyárthatók, melyeket mindezidáig egyáltalán nem, vagy csak nagyon nehezen tudtak volna megmunkálni. Szinte bármilyen általad megalkotott design elemet nyomtathatsz velünk, legyen az dísz tárgy, vagy egyéb dekoráció. Különböző minőségű és tulajdonságú műanyagok közül választhatsz, melyek széles színkálával állnak rendelkezésedre.

MISKOLC ZOO TÁBOR

Makár Richárd, Bükki Fiatalok Természetjáró Egyesülete

A ZOO táborok története 1999-re nyúlik vissza, ekkor indult Makár Richárd, az Ifjúsági és Szabadidő Ház szervezője és Molnár Attila, a Vadaspark igazgatója programterve alapján. A tábor folyamatosan változott, először kéthetes turnusokban, azaz 10 napos tematikával. Voltak évek, amikor külön zajlott a foglalkozás kicsiknek és nagyoknak.

2007-ben lépett be a Bükki Fiatalok Természetjáró Egyesületének (BFTE) az úgynevezett Bükki KalandoZoo csoportja, akik először a TúraZoo napközivel színesítették a kínálatot. 2009-től a Miskolc ZOO táborokat is ők szervezik, jelenleg 6 turnusban, 3-3 „A” és „B” tematikával rendelkező 5 napos programmal. Vannak olyan évek, amikor az iskola utáni „csonka” hetekben a KalandoZoo tábor is bekerül a kínálatba.

A BFTE napközik folyamán kisiskolás korú gyermekek körében népszerűsítjük a „zöldebb gondolatot” A Miskolc Zoo turnusaiban a résztvevő gyermekekkel képzett zoopedagógusok, gondozók ismertetik meg a hazai és távoli tájakon élő állatok szokásait, életmódját. A foglalkozások a BFTE szervezésében a Miskolci Állatkert és Kultúrparkban történnek. Az elmúlt években minden tábor maximum létszámmal működött, a legnépszerűbb napközi városunkban.

A VILÁG NÉLKÜLÜNK, AVAGY EGY ZOOPEDAGÓGUS TEENDŐI A XXI. SZÁZAD ELEJÉN

Pintér Tibor, Szegedi Vadaspark

Egy provokatív előadás interaktív feldolgozásban arról, ami még mindig nagyon keveseket érdekel, vagy még nem hiszünk, hogy tennünk kell valamit, valami nagyon más felfogásban (paradigmaváltás), mint eddig. Megidézzük a jövőből a máát, a „Hülyeség korá”-t, amikor is már látszik, hogy „Gaia”, az organikus egység is hamarosan megroggyan talán, legalábbis az öt fémjelző elméletet kidolgozó Lovelock szerint is.

Ki mit tesz a fenntarthatóságért (mint mítoszért?), ki mivel próbál példát mutatni családjának, tanítványainak, az állatkert látogatóinak azért, hogy ők is tegyenek nap, mint nap valamit a jövő nemzedékek élhető jövőjéért? – vagy hagyjuk az egészet és hulljon a férgese? Ki akarja egyáltalán befolyásolni a keze közé keveredett látogatókat valami jobb, valami nemesebb világ felé – majd szint vallhat mindenki!!!! Nem baj, ha érzelmesen, vagy éppen racionálisan, de az sem (SŐT), ha a zsebére érvelve cselekszik, de ki érzi közülünk igazán fontosnak mindezt? Nosza, mutassuk meg egymásnak, mi van a tarsolyunkban, vagy lépünk a tyúkszemére annak,

akinek még igencsak üres az eszköztára, vagy éppen még az akarata is, hogy változzon, változtasson ez irányú tespedtségén!!! Én nem hagyom annyiban, az biztos!

VAN-E VALAKINEK EGY FELESLEGES OKAPIJA? – ELŐMELEGÍTÉS EGY PARÁZS VITA FELLÁNGOLTATÁSÁRA A GYŰJTEMÉNYEK TERVEZÉSÉRŐL

Endrédi Lajos, Szegedi Vadaspark

A gyűjteménytervezés a legmeghatározóbb területe egy állatkert menedzselésének. Annak a fontos kérdésnek az eldöntésére, hogy milyen fajt tartunk, számos, sokszor egymással ellentétes szempontot is figyelembe kell vennünk. Az sem véletlenszerű, hogy milyen körből válogathatunk, hiszen az állatfajok csak egy kis százalékaival, 6-7 ezer fajjal találkozhatunk az állatkertekben. Még a legnagyobb intézmények fajszáma sem haladja meg az 1000-1500-at. Hasonlóképpen a régmúlt háziasításához, nem véletlenszerű, mely fajok képesek életben maradni és szaporodni állatkerti körülmények között. A múlt század 70-es éveire a vadonból való begyűjtés és utánpótlás lassan megszűnt, a jelenlegi gyűjtemények nagy mértékben több nemzedék óta állatkertben tartott állatokból állnak. Ezen állományok fenntartása kooperációt igényel, vagyis, hogy az állatkerti állományt szaporodási közösségként kezeljük, amelyeket – elsősorban a veszélyeztetett fajok esetében - programszerűen irányítanak. Azonban a természetvédelmi, szakmai szempontok mellett sok egyebet is figyelembe kell venni, amelyek meghatározóak az állatkertek gazdasági aspektusait tekintve – és nem egy esetben vezetnek ellentétekhez. Az előadás során ezen szempontok ütköztetéséről is szó esik, beleértve a látogatókedvenc, de természetvédelmi szempontból kevésbé megfelelő állatok szerepeltetését a gyűjteményekben. Szó esik a „bélyeggyűjteményekről”, a személyes preferenciák szerepéről, a fenntarthatóság veszélyeztető elgondolásokról éppúgy, mint a kuriózumokra való törekvésekről. Az előadást Krajnyák Zoltán egészíti ki a zoopedagógiai szempontok tárgyalásával, majd vitát kezdeményezünk 4 példán keresztül.

KELL EGY VIDRA! - AVAGY HOGYAN (NE) SZEREZZÜNK BE ÁLLATKERTÜNKBE „NEM ILLŐ” FAJOKAT.

Krajnyák Zoltán, Miskolci Állatkert és Kultúrpark

Napjaink állatkertjei kilépve a hatvanas-hetvenes évek árnyéból mára már nem csak szórakoztató látványosságok, hanem szűkebb és tágabb környezetünk élővilág megismerésének és védelmének kiemelkedő fontosságú helyszínei. Egy hely ahol az egyik legfontosabb, mondhatni elengedhetetlen feladat a környezettudatos szemléletformálás és az oktató-nevelő munka. Igen ám, de hogyan s miként juttassuk el üzenetünket mindenki számára? Kell egy zoopedagógus aki szabad kezet kap... Okít-nevel, rávilágít Földünk égető problémáira, megszólít kicsiket és nagyokat, minden kezébe akadó eszközt és lehetőséget felhasznál missziós

munkájának elvégzésére. De néha többet akar... Vidrát, fókát, dromedárt, alpakát és negyven keát, vari-erdőt, hangyafarmot, több száz kígyót, zergét, pókot...

És ezzel el is készítettük a tökéletes vitagerjesztő koktélnkat gyűjteményi vezetőnk számára.

- **Kell egy vidra!** - De hova? - **Hát az állatkertbe!** - Értem én, de hova? - **Ásunk neki tavat a medvék mellett!** –Mert az csak olyan egyszerű, igaz? - **Ásó kell hozzá és megy az! Az emberek imádnák!** - A tóásást? - **Nem, vidrát!** - Mondj egy érvet mellette. - **Szeretem a vidrát...** - Vitatkozni akarsz? - **Igen.** - Ám legyen!

A ZOOPELAGÓGUS KAPCSOLATTARTÁSA - TRÉNEREK, GONDOZÓK... (VADASPARKI PÉLDÁK)

Jóba Katalin, Budakeszi Vadaspark

A Budakeszi Vadasparkban folyamatos zoopedagógiai programokkal várják a látogatókat: szakvezetések, éjszakai szakvezetések, Kisállatsuli bemutató, látványtetések, Erdei iskola, születésnap programok szakvezetéssel, nyári Vackor tábor, továbbá a rendszeresen évi programok (Állatkertek éjszakája, Mikulás, Ragadozók napja, Kövér cinkék napja, februári Medve les, Önkéntes nap, stb.) teremt alkalmat a látogatók „játszva” tanítására, legyen az gyerek vagy felnőtt, csoport vagy család.

E jól működő programok gördülékeny megszervezésének, levezetésének háttérét a megfelelő kommunikáció és kapcsolattartás adja, melyben előny és hátrány egyben, hogy a Vadasparkban kevés az ember, és sok, illetve sokrétű feladatok vannak: zoopedagógus, erdőpedagógus, állatgondozó és -tréner, marketinges, de a pénztárosokkal is folyamatos kapcsolattartás szükséges a látogatók megfelelő tájékoztatásához.

Ennek megvalósulásához a leglényegesebb az értő figyelem, a kompromisszumkészség, valamint a visszajelzések (dicséret, építő jellegű észrevétel, látogatói visszajelzések, stb.), megfelelő kommunikációs csatornák alkalmazása (szóbeli, telefon, email, google naptár). És ugyanilyen fontos az időbeosztás, és a gondozók, tréner havi beosztásának figyelembe vétele, mert a rendezvények lebonyolításában és a látványtetésekben a zoopedagógus munkájában ők is besegítenek a Vadasparkban: pl. a Vackor táborban a kecskefejésnél, a takarmány előkészítésében a gyerekekkel együtt, párhuzamos csoportnál a szakvezetésekben való részvétel, az állatok „kezesé” tétele/tartása (pl. simogatható görények, akiket a zoopedagógus is kézbe tud fogni), az egyes zoopedagógiai elképzelések helyi megvalósításának lehetőségei, stb.

Mindemellett fontos a többi társintézménnyel való kapcsolattartás, mint a Pilis Parkerdővel való szoros együttműködés, más állatkertekkel, vadasparkokkal való kommunikáció, illetve erdei iskolákkal való közös munka.

Ez egy nagy „spirál”, a vadasparki dolgozók bizalmi köréből kiindulva, a Parkerdővel való kapcsolaton át, a többi állatkert és vadasparkkal való közös munkán túl, a célközönségig és a célig: a Vadasparkba látogató gyermekek és felnőttek természeti ismereteinek bővítéséig, szórakozási lehetőséggel és élményekkel tarkítva. És ezek a körök egymással szorosan összefüggnek és csak megfelelő kapcsolattartással lehetséges a jövőben is.

ÁLLATGONDOZÁS ÉS ZOOPEDAGÓGIA KAPCSOLATA – LÁTVÁNYETETÉSEK

Komondi Ildikó és Hegyesi József, Jászberényi Állat- és Növénykert

A Jászberényi Állat- és Növénykert 16 évvel ezelőtt kezdte el alkalmazni az úgynevezett látványetetések, melyeket a mai napig folyamatosan fejleszt és használ egyre több állatfajnál gyűjteményében. Felismerte a különleges etetések állatra, látogatóra és gondozóra tett pozitív hatását, ezért törekszik arra, hogy a látványetetésekre minden gondozója képes és hajlandó legyen. Az állatgondozó által végzett látványetetések alkalmával lehetőség nyílik számos állatgondozási, illetve ezzel szorosan összefüggő egyéb feladat megvalósítására, mellyel párhuzamosan a látogatóközönség felé egy színvonalas, interaktív, mozgalmas zoopedagógiai programot tárunk.

HALOTTKULTUSZ ÉLEDESE

Fercsik Péter, Jászberényi Állat- és Növénykert

Az állatkerti pedagógia legfőbb erénye, hogy élő állatokkal dolgozik, élő állatokat használ a szemléltetésre. Mi is az a halottkultusz? Van-e helye az állatkertekben a különböző preparátumoknak? Hogyan lehet egyensúlyt teremteni a két szemlélet között? Kell-e egyensúlyt teremteni?

Elfogadható-e az állatkertben elpusztult állatok oktatási céllal történő nyilvános boncolása? Lehet-e ez a „felesleg” kezelésének az egyik útja? Ha elpusztult, boncoljuk fel? Azért pusztítsuk el, hogy boncoljuk? Egyre bátrabbak az állatkertek vagy egyre kíváncsiabbak az emberek? Van-e különbség egy földigiliszta és egy nyuszi élete között? Mit szeretnének az emberek, tudományos magyarázatokat vagy véres jeleneteket?...

ÁLLATKERTI ÉLMÉNYEK KICSIT MÁSKÉPPEN

Szabon Márta, Fővárosi Állat- és Növénykert

Az állatkerti oktatás révén mindenkit meg kívánunk szólítani, gyermeket ugyanúgy, mint felnőttet, de ugyanígy a fogyatékkal élőket is. A fogyatékkal élők élményterápiája az állatkertben külső szakértők, konduktorok bevonásával történik. A számukra kidolgozott foglalkozások célja, hogy ezek a személyek is teljes értékű résztvevőként legyenek a programokba bevonva, ezáltal motivációt adva számukra, valamint életre szóló élményt szerezve számukra.

ÚTKERESÉS – LE IS ÚT, FEL IS ÚT?! - A MAROSVÁSÁRHELYI ÁLLATKERT ZOOPELAGÓGIAI TÖREKVÉSEI

Halmágyi Ildikó, Marosvásárhelyi Állatkert

A Marosvásárhelyi Állatkert zoopedagógiai munkássága az útkeresés fázisában áll, amikor azt az irányt próbáljuk megtalálni, amely az állatkert küldetésével egybevágh és szolgálja a környezeti nevelés célkitűzéseit. A Marosvásárhelyi Állatkertben zajló zoopedagógiai munka elemeit három csoportba oszthatjuk. A vörös kategória olyan elemeket tartalmaz, amelyek megrekedtek. Ilyen hiányosságaink vannak a kiadványok, a látványteretések, a civil szervezetekkel való együttműködés terén. A sárga kategória olyan elemeket tartalmaz, amelyek az elmúlt évek során elkezdtek kibontakozni: tematikus rendezvényeink, Lásd, érezd, véd! típusú programjaink, a Babes-Bolyai Tudományegyetem diákjaival való együttműködés. Rendszeresen foglalkozunk iskolás és óvodás korosztályú gyerekekkel, működnek a szakvezetett állatkerti túráink, környezetgazdagításokkal tesszük élménydúsabbá az éjszakai látogatásokat, sikeresen megoldottuk a kétnyelvűség adta kihívásokat. Ez utóbbiak alkotják a zöld kategóriát.

Számos kérdéskörben bizonytalanok vagyunk, szükségünk van megerősítésre. Melyek azok a zoopedagógiai tevékenységek/témák, amelyek kívül esnek az állatkertünk kompetenciaterületén? Milyen irányvonalak kell meghatározzák a tevékenységeinket? Mikor és miért érdemes kilépnünk a komfortzónából? Mi kell jól működjön az állatkert kapuin belül, hogy kifelé is nyitni tudjuk és az állatkerti zoopedagógiánk több helyszínen is jelen legyen?

KETRECTŐL A BIOTÓPIG – AVAGY HOGYAN TÁMOGATHATJA AZ ÁLLATKERTI OKTATÁST A BEMUTATÁS TECHNOLÓGIÁJA?

Veress Tamás, Miskolci Állatkert és Kultúrpark

Mindannyian tudjuk – hiszen velük dolgozunk –, hogy az állatkerti oktatás igazi „alapanyaga” az élő állatok bemutatása. Ám nem csak az kellene, hogy fontos legyen, hogy mit mutatunk be, hanem az is, hogy hogyan tesszük ezt? Erről órákon keresztül lehetne beszélni, több száz vagy ezer konkrét példát bemutatva. Így most csak egy rövid áttekintésre lesz lehetőség, amelynek keretében azt a folyamatot kívánom bemutatni, hogy hogyan jutottunk el a ketreces állatbemutatástól a teljes ökoszisztémákat megjelenítő állatkertekig. Ehhez elsősorban fényképes példákat hozok, melyek többet mondanak a szavaknál.

Minden kornak megvolt az állatkertek részéről a maga környezeti nevelési üzenete, még akkor is, amikor ezt a kifejezést nem ismerték. Volt, amikor az állatrendszertan tematikájára alapozva kizárólag az adott állatfaj megismertetése volt a cél. Volt, amikor már kisebb életközösségeket próbáltak bemutatni az állatkertek. Manapság pedig már az a cél, hogy a látogató az állatkertben járva is belecsöppenjen mindabba a miliőbe, amelyet egyébként csak az állatok természetes élőhelyén tapasztalhatnánk meg. Ez többnyire azt jelenti, hogy a kifutók kialakításánál az a cél, hogy az adott állatfaj természetes élőhelyét minél jobban lemásoljuk. És mindez a 21. században már kiegészül számtalan további designelemmel, amely további üzenetet hordoz magában a látogató felé: akár az állat természetes viselkedése terén, akár kulturális téren, akár a megdöbbenés módszerével. Az állatkerti bemutatótechnika tehát nagyon sokat hozzá tud tenni a zoopedagógiához, ahhoz, hogy a látogatóinkat minél mélyebben megérintse a természet iránti felelősségtudat.

„LET IT GROW”

TERMÉSZETVÉDELMI KAMPÁNY A HELYI BIODIVERZITÁS MEGŐRZÉSÉÉRT

Mi is az a biodiverzitás?

Talán hallottad már korábban a „biodiverzitás” kifejezést, de nem biztos, hogy egyértelmű volt számodra, hogy mit is jelent ez, és hogy miért fontos számodra és a társadalom számára.

A Föld bolygót számtalan különböző tájkép alkotja, a mély óceáni árkoktól a magashegységekig. Ezek majdnem mindegyikén találsz állatokat és növényeket, amelyek alkalmazkodtak az ottani élethez; ezeknek az élőlényeknek az egymással és a környezetükkel való kölcsönhatása egy élő hálózatot alkot: az ökoszisztémát.

A biodiverzitás az összes állat- és növényfajt jelenti, amelyek az adott ökoszisztémában előfordulnak. Ha figyelmesen megfigyelsz egy biológiai rendszert, akkor felfedezheted, hogy ott az egysejtű mikroorganizmusoktól a gigantikus fáig minden élőlénynek megvan a maga szerepe az ökoszisztéma egészségének és stabilitásának fenntartásában. Egyes állatok más állatokkal táplálkoznak, kordában tartva ezzel a létszámukat, elősegítve, hogy azok ne legeljék le az élőhelyük összes növényét. A gombák és a növények a lebontási folyamatokban vesznek részt, amelynek révén a növények számára újra felvehető tápanyagokat teremtik elő. Maguk a növények pedig hatalmas mennyiségű vizet tárolnak, megelőzve ezzel a Föld elárasztását.

Tehát: a biodiverzitás – biológiai sokféleség – a földi élet sokszínűségét jelenti. Magába foglal mindenféle élőlényt a mikroszkopikus baktériumoktól és rovaroktól az elefántokig és kék bálnáig; a gombáktól és vadvirágoktól a pálmáig és mamutfenyőig.

Miért fontos a biodiverzitás?

A túlélés érdekében minden élőlény függ más élőlényektől. Mi magunk is a természeti környezet részei vagyunk, amelytől függ az ételmiszerünk, az ivóvizünk, az üzemanyagunk, a gyógyszereink, a ruháink, de még a levegő is, amelyet belélegzünk.

Az ökoszisztémák működése igazán csodálatra méltó, és mi még csak most kezdjük megérteni, hogy hogyan is működnek. Ahogy mind többet tudunk meg róla, annál nyilvánvalóbbá válik, hogy minden élő rendszer összefügg: ha elveszítjük a biológiai sokféleséget, azzal az ökoszisztéma állapota is romlik, amely más fajok – így az ember – életét is veszélybe sodorja. Minden állat- vagy növényfaj elvesztésével nehezebbé válik az élet „kártyavárának” a fennmaradása. Végül, ha túl sok faj tűnt el az ökoszisztémából, az visszafordíthatatlan változásokat eredményez – és végeredményben minden bizonnyal a közösség összes többi fajának eltűnését eredményezi.

Mindegyik faj alkalmazkodott ahhoz, hogy az ökoszisztéma valamely szerepkörét betöltse. Gondoljunk csak például a házi verébre: az 1950-es években Kínában úgy gondolták, hogy a verebek annyi gabonát esznek, amellyel súlyos károkat okoznak a mezőgazdaságnak. Erre olyan folyamatos zajforrást alkalmaztak, amely zavarta a verebeket, így azok nem tudtak leszállni. Végül sok millió veréb esett holtan a földre végkimerültségében, de az eredményre senki nem számított: kiderült, hogy a verebek nem csak a gabonát ették, hiszen az eltűnésük robbanásszerű növekedést eredményezett a rovarok körében – amelyek még súlyosabb károkat okoztak. Már nem voltak verebek, amelyek megették volna a rovarokat, így az ökoszisztéma lényegében összeomlott.

Az állatok és a növények biztosítják azt, amit a tudósok „ökoszisztéma szolgáltatásoknak” neveznek. Mindegy, hogy a növények beporzásáról, az árvízvédelemről, vagy a számtalan egyéb szerepről van szó, amelyek ugyanolyan fontosak a számunkra, mint a természet egészének, a fajok elvesztése olyan hatással lehet, amelynek kimenetelét megjósolni sem lehet.

Sok oka van annak, ami miatt a biodiverzitás csökken, és ez egy mindenhol jelen lévő folyamat, még a mi közösségünkben is. Ezért a Botanikus Kertek Nemzetközi Természetvédelmi Egyesülete (Botanical Gardens Conservation International – BGCI), az Európai Tudományos Központok (European Science Centers – Ecsite) és az Európai Állatkertek és Akváriumok Szövetsége (European Zoos and Aquaria – EAZA) útnak indította a Let It Grow kampányt. A kampány célja, hogy mindenkit arra ösztönözzön, hogy fenntartsunk egy-egy külön erre a célja elkülönített helyet, amelyet a természetnek lehetősége van újra meghódítani.

Válságban a biodiverzitás

Az emberi tevékenység nagy hatással van a biodiverzitásra. A tudósok úgy becsülik, hogy a kihalás mértéke 1.000-10.000-szer nagyobb ütemű, mint az természetes lenne.

Mit tudsz tenni Te, hogyan tudod segíteni a helyi biodiverzitást?

Hajlamosak vagyunk úgy gondolni a biodiverzitásra, hogy az csak az esőerdők mélyén fordul elő. De ugyanolyan fontos, hogy a házunk körüli biodiverzitást is megőrizzük.

A Let It Grow kampány célja, hogy érdeklődésre és cselekedetre ösztönözzön a helyi biodiverzitás érdekében. Ezek az oldalak segítséget nyújthatnak a biológiai sokféleség megismeréséhez, felméréséhez és támogatásához.

Az emberi népesség növekedésével egyidejűleg mind több állat- és növényfajnak kell megküzdenie az egyre nagyobb nyomással, amelyet mi helyezünk rájuk.

Az elmúlt 5 évben egyre népszerűbbek azok a törekvések, hogy az emberek arra legyenek ösztönözve, hogy innovatív megoldásokat dolgozzanak ki arra vonatkozóan, hogy menedéket és élőhelyet alakítsanak ki a helyi élővilág számára.

Számtalan dolgot tehetsz a saját kertedben is, amellyel menedéket nyújthatsz a különféle élőlényeknek. Néhány példa ezek közül:

- hagyd, hogy a kerted szélein vagy sarkaiban nagyobbra nőjön a fű;
- vásárolj vagy készíts madáretetőt, amely legyen egész évben feltöltve;
- építs „házat” vagy „hotelt” az apró élőlényeknek;
- áss egy tavat, vagy használj akár csak egy vödört medenceként;
- ültess olyan növényeket, amelyeknek beporzását méhek és lepkék végzik.

A RÉSZTVEVŐK NÉVSORA

Név	Beosztás	Intézmény
Jóba Katalin	tréner	Budakeszi Vadaspark
Makár Richárd	alelnök	Bükki Fiatalok Természetjáró Egyesülete
Novák Richárd	oktatási referens	Bükki Nemzeti Park
Nagy Antal	egyetemi hallgató	Debreceni Egyetem
Koczor-Dombi Rita	animátor	Fővárosi Állat- és Növénykert
Matus Attila	kommunikációs asszisztens	Fővárosi Állat- és Növénykert
Sárfalvi Judit	rendezvényszervező, zoopedagógus	Fővárosi Állat- és Növénykert
Szabon Márta	szakmai referens, zoopedagógus	Fővárosi Állat- és Növénykert
Nagy Norbert	madárgondozó	Hortobágyi Madárkórház
Géczi József	mérnök	3DVeled.hu
Tóth Dénes	mérnök	3DVeled.hu
Fercsik Péter	gyűjteményvezető	Jászberényi Állat- és Növénykert
Hegyesi József	állatgondozó	Jászberényi Állat- és Növénykert
Komondi Ildikó	zoopedagógus, állatgondozó	Jászberényi Állat- és Növénykert
Bodor Ákos	állatgondozó	Kecskeméti Vadaskert
Nagy Nikolett	adminisztrátor	Kecskeméti Vadaskert
Halmágyi Ildikó	biológus	Marosvásárhelyi Állatkert, Románia
Pfliegler Péter	alpolgármester	Miskolc MJV Önkormányzata
Kövesdi Kinga	zoopedagógus	Miskolci Állatkert és Kultúrpark
Krajnyák Zoltán	zoopedagógus	Miskolci Állatkert és Kultúrpark
Veress Tamás	gyűjteményi vezető	Miskolci Állatkert és Kultúrpark
Dr. Schweickhardt Gyula	ügyvezető	Miskolci Városgazda Nonprofit Kft.
Kiss Gabriella	zoopedagógus	Nagyerdei Kultúrpark
Hárságyi Dorottya	zoopedagógus	Pécsi Állatkert
Pap Zsuzsanna	gyűjtemény nyilvántartó	Pécsi Állatkert
Endrédi Lajos	gyűjteményi részlegvezető	Szegedi Vadaspark
György Eszter	animátor	Szegedi Vadaspark
Pintér Tibor	zoopedagógus - programszervező	Szegedi Vadaspark
Veprik Róbert	ügyvezető igazgató	Szegedi Vadaspark
Király Dávid	animátor	Xantus János Állatkert
Polgárfiné Kurcsis Petra	zoopedagógus	Xantus János Állatkert

